

SUOMEN TRIKOON

ONKINIEMEN ALUEEN
MAISEMASELVITYS
ASEMAKAAVAN
MUUTOSTA VARTEN
Tampereen kaupungissa

Osio 2.
Trikoon tontin sisäiset tarkastelut.

Konsultti: MAISEMAKONTROLL KY ANNELI RUOHONEN
Laatija: Anneli Ruohonen, maisema-arkkitehti, MARK
Tilaaaja: Tampereen kaupunki, Tilakeskus
Yht.henk: Kirsti Hankela, projektiarkkitehti, Tampereen kaupunki &
Petri Pussinen, arkkitehti, Arkkitehtikonttori Petri Pussinen OY,
Tampere

Kohde: Suomen Trikoon, Onkiniemi, Tampere
Versio: LOPULLINEN LUOVUTUS 19.4.2007
pvm. 18.7.2006 (kommenttiversio)

Huom. Raportti koostuu 3 erillisestä pdf-tiedostosta.
Kansilehti osiossa 1.

KARTTALUETTELO: Jatkuva numerointi osiosta 1.

Kartta 4:	TRIKOON - SÄRKÄNNIEMEN - NÄSINNEULAN ALUEEN MAISEMA- VYÖHYKE JA MAISEMA-AKSELIT	4
Kartta 5.	SISÄ- JA ALAPIHAN VÄLINEN MAASTO	14
Kartta 6.	TRIKOON JA SÄRKÄN VÄLINEN MAASTO	26

VALOKUVAT nrot 34 - 98:

Anneli Ruuhonen 12.3.2005, 19.4.2005, 12.8.2005 ja 5.10.2005.
Kuvankäsittely: Anneli Ruuhonen 2006.

Nurkkakuvat: Suomen Trikon parsilankavyyhti. Löydetty Kemin kaupungin
vanhan Valion baarin ullakolta rakennusta purettaessa 1980-luvulla. Om. Anneli
Ruuhonen. Vyyhtejä 2 kpl.

SISÄLLYSLUETTELO	3
KARTTALUETTELO	2
VALOKUVALÄHTEET	2

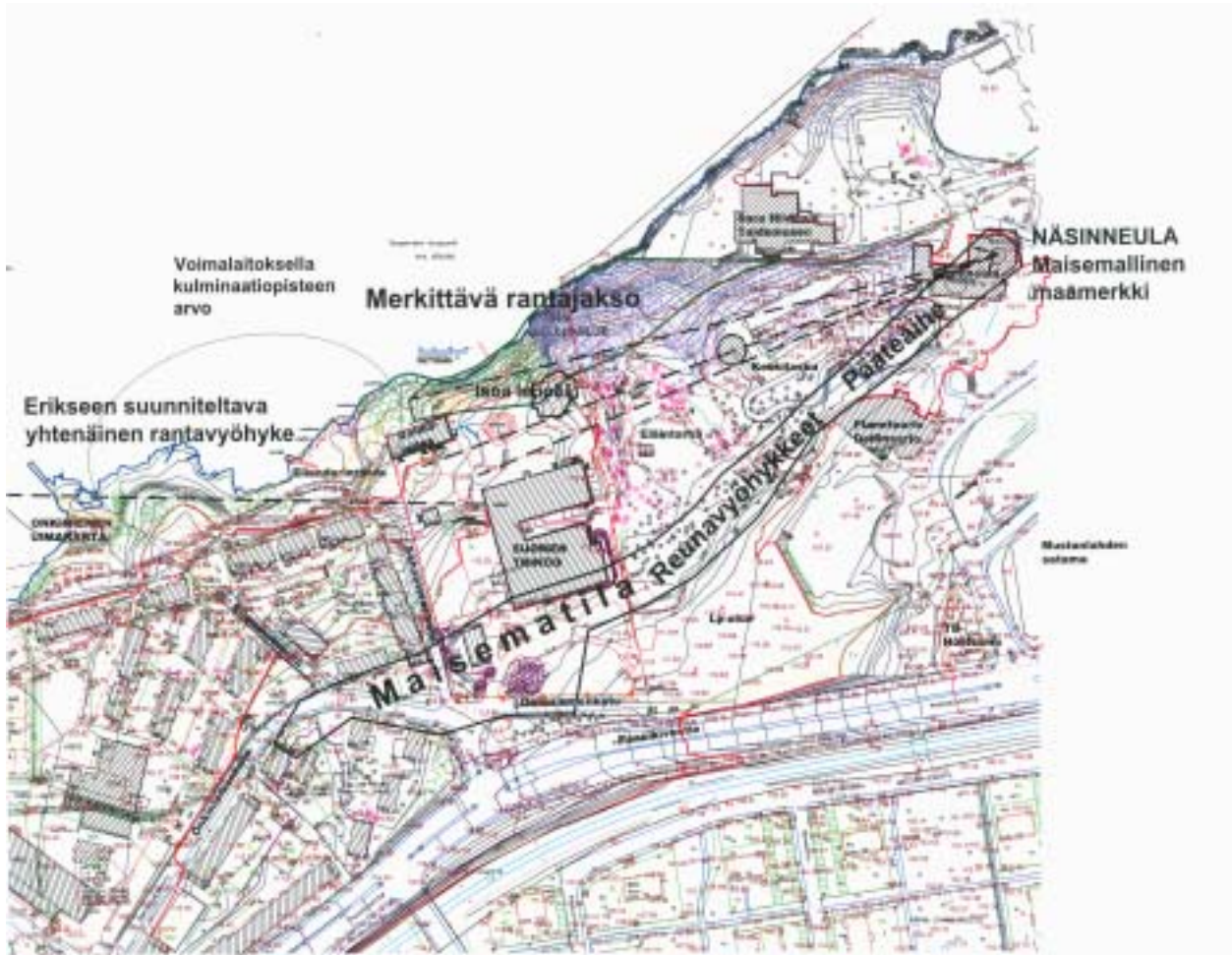
Osio 2: Koodijärjestys ja kuvanumerointi jatkuva osiosta 1.

Johdanto on osiossa 1.

4.	TRIKOON - SÄRKÄNNIEMEN - NÄSINNEULAN MAISEMAVYÖHYKE	5
4.1.	Suomen Trikoon edustan ja Näsinneulan visuaalinen ykseys	5
5.	TRIKOON EDUSTAN MAASTO.....	6
5.1.	Edustan maastotaso	6
5.2.	Saapuminen Trikoon sisäpihalle	7
6.	NYKYISTÄ TOIMINTAA	8
7.	NÄKYMIÄ SAHANTERÄNKADUN PUOLEISELLE SISÄPIHALLE	9
8.	HULPPEAT NÄKYMÄT	11
9.	SISÄPIHALTA ALAPIHALLE	15
10.	NÄSINNEULA - TONTTIMAISEMAN MAAMERKKI	16
11.	RANNANPUOLEISEN PIHAN MAASTO + NÄSINNEULA	18
12.	TONTIN RANNANPUOLEINEN PUUSTO	20
12.1.	Tontin sisäinen näkymä	20
12.2.	Merkittävä puustokulmaus	21
12.3.	Rannanpuoleinen maasto ja lehtometsä	22
12.4.	Tontin kapea rantapuustovyöhyke	23
13.	VOIMALA-RAKENNUS JA RANTAPUISTO	24
13.1.	Esikatselmus Elianderinrannan kehittämiselle	24
14.	TRIKOON SÄRKÄNNIEMEN PUOLEINEN TONTIN OSA	25
14.1.	Rakennuksen suhde olevaan maastoon	25
14.2.	Trikoon ja Särkän välinen yhteistie	27
15.	SÄRKÄNNIEMEN JA TRIKOON RAJAPINNAT	28
	Viite seuraavaan osioon	31
	Takasivu: Atlas - Suomen Trikoo, parsinlankavyyhti, koko kuva	32

Sivunumerointi noudattelee pdf-tiedoston automaattista sivunumerointia. Kukin osio alkaa sivulta 1.

Kartta 4:
TRIKOON - SÄRKÄNNIEMEN - NÄSINNEULAN ALUEEN MAISEMAVYÖHYKE JA MAISEMA-AKSELIT

Suomen Triכון rakennuksen editse kulkee maisemajakso, joka muodostuu Elianderinkadun kulmauksesta lähtevästä, rakennusten muodostamasta katutilasta, Onkiniemenkadun tienristeyksestä, Triכון rakennuksen edustan kallioalueesta ja rakennuksen julkisivun vapaasta maisematilasta, Särkänniemen reuna-alueen puustollisesta rinteestä - päättyen maisemajakson päätteellä olevaan Näsinneulaan. Kartta: Ote Triכון alueen maisema-analysistä, Maisemakontrolli KY Anneli Ruohonen. Tilanne 19.6.2006.

4. TRIKON - SÄRKÄNNIEMEN - NÄSINNEULAN MAISEMAVYÖHYKE

4.1. Suomen Trikon edustan ja Näsinneulan visuaalinen ykseys

Kuva 34. Suomen Trikon vanhalla tehdasrakennuksella ja Näsinneulalla on maisemallisesti korkea yhteinen rakenteellinen asema. SuomenTrikon logo kuuluu ehdottomasti kokonaisuuteen. Kuva 08-2005.

Kuva 35. Trikon ja Näsinneula kuuluvat ehdottomasti yhteen. Kuva 03-2005.

Tavoitteet:

RAKENNUKSEN EDUSTA kaippaa selvästi väljyyttä ympärilleen - ainakin olevan ajoalueen reunalle saakka (huom. uudet liikenne-suunnitelmat ja paikoitustarpeet). Rakennus sitoutuu paremmin maisemaansa, jos sillä on selkeä jalusta. Rakennuksen edustan maaston tasoa madallettava.

5. TRIKOO EDUSTAN MAASTO

5.1. Edustan maastotasot

Kuva 36. Trikoon edustan ajoalue on huomattavasti korkeammalla kuin sitä ympäröivä koivikon maasto ja itse Trikoon rakennus. Kuva 08-2005.

Tavoitteet:

Rakennuksen välitöntä ympäristöä olisi syytä madaltaa, jotta rakennukselle saataisiin RYHDIK-KYYTTÄ.

Kuvat 37, 38, 39 ja 40. Kuvasarja Trikoon rakennuksen maastoroista. Rakennus hukkuu ympäristönsä uumeniin. Kuvat 03-, 10- ja 08-2005.

5.2. Saapuminen Trikon sisäpihalle

Kuva 41. Nykyinen sisääntulo Trikon pihalle. Rakennus on huomattavasti muhkeampi kuin mitä edustan julkisivu antaa olettaa. Kuva 08-2005.

Kuva 42. Maastotöiden seurauksena Trikon tontin hienot männyt saavat kyytiä... Huom. Miksi puiden rungot ovat vinksin vonksin??? Kuva 10-2005.

Tavoitteet:

Sisäpihan puoleinen osa Trikon rakennusta on kaunis ja muhkea (yläkuva). Uudessa asemakaavan muutoksessa olisi rakennukselle eduksi, jos siinä esitetyt toiminnot tukisivat kuvan 41 NÄKYMÄÄ JULKISENA TILANA.

6. NYKYISTÄ TOIMINTAA

Kuvat 43 ja 44. Trikoo kätkee sisäänsä paljon pientoimintaa. Kuvat 03- ja 08-2005.

Kuva 45. Historian havinaa... Suomen Trikoo, Onkiniemenkatu 2. Rantakulmauksessa sijaitsee entinen voimala. Kuva 03-2005.

7. NÄKYMÄ SAHANTERÄNKADUN PUOLEISELLE SISÄPIHALLE

Kuva 46. Sahanteränkadunpuoleinen tontin osa on maastollisesti kaltevaa. Kadun toisella puolella on tämä maastoero otettu kauniisti huomioon. Kuva 10-2005.

Kuva 47. Näkymä Trikon lastauslaiturilta tulevan asuinrakennuksen paikalle Sahanteränkadun puolelle. Kuva 03-2005.

Kuva 48. Koiratarha vajarakennuksen kulmilla. Kuva 10-2005.

Kuvat 49 ja 50.

Trikoon sisäpihalla on maasto-
terassin laidalla komeita poppe-
leita. Ne eivät valitettavasti säily
tontin uudisrakentamisessa.
Kuvat 03- ja 10-2005.

8. HULPPEAT NÄKYMÄT

Kuvat 51, 52 ja 53. Trikon katolta on hulppeat näköalat.
Kuvan 52 ovi näkyy ylimmän kuvan katolla. Komea rakennus. Kuvat 03-2005.

Kuva 54. Triכון katolta aukeaa komeat maisemat kohti Pispalaa. Kuva 03-2005.

Kuva 55. Kattoterassi soveltuisi parhaiten ravintolakäyttöön sen suomien komeiden maisemien vuoksi. Yhteys Näsinneulaan. Kuva 03-2005.

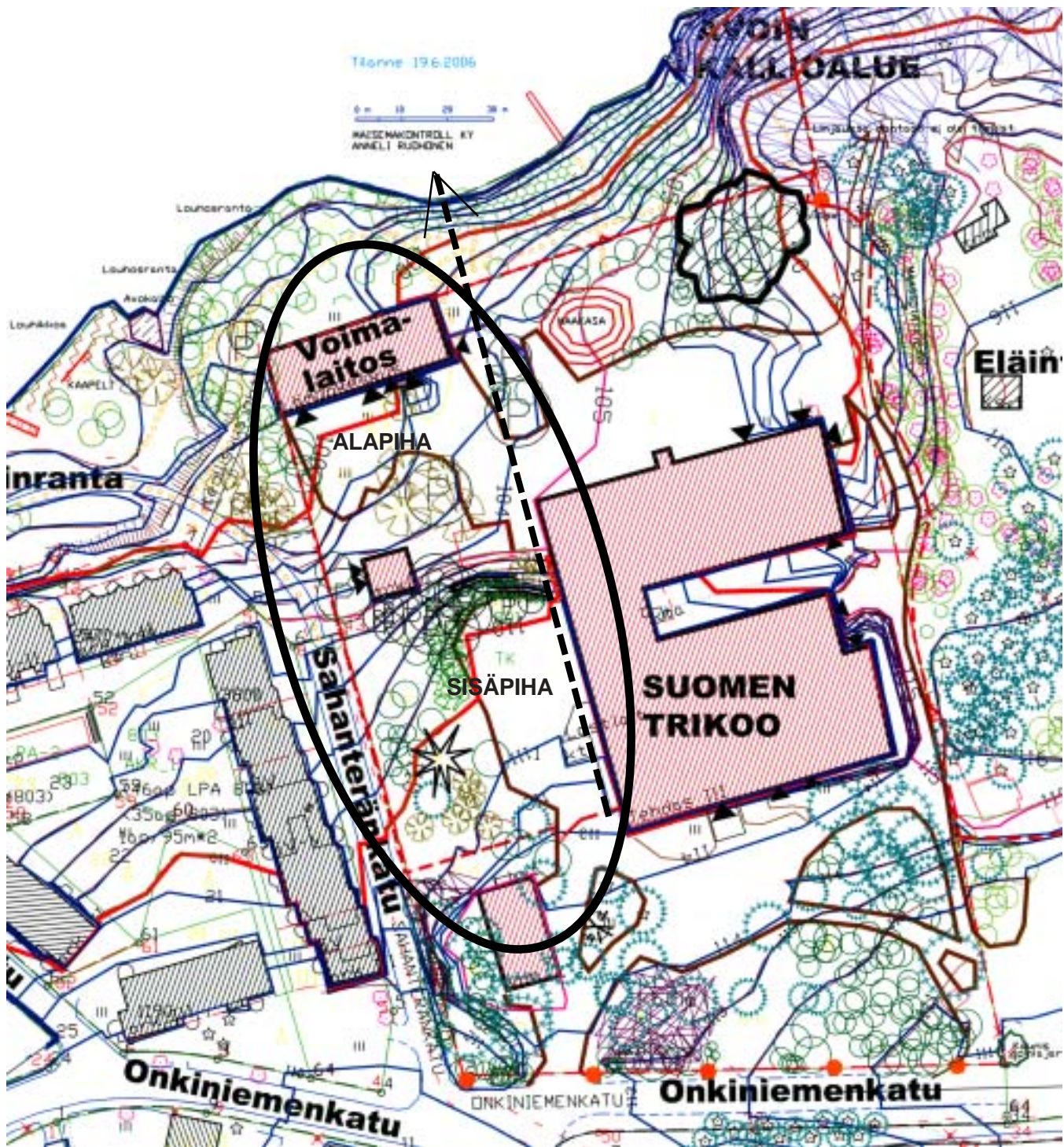

Kuva 56. Katolta on yhteys Näsijärven vesimaisemaan. Kuva 03-2005.

Kuva 57. «Kyllä opiskelijoiden kelpaa...» Trikon rakennus on suunniteltu opiskelija-asuntolaksi (tilanne elokuussa 2006). Kuva 03-2005.

Kartta 5: SISÄ- JA ALAPIHAN VÄLINEN MAASTO

Ote Trikon alueen olevan tilanteen kartoituksesta/ inventoinnista. Tilanne 19.6.2006.

Maisemakontrolli KY Anneli Ruohonen.

Viereiseen sivuun liittyvä näkymäalue esitetty katkoviivoin. Ala- ja sisäpihan välinen maastoero on 10 metriä.

Pun. = 10 metrin käyrä
Magenta = 5 metrin käyrä
Sininen = 1 metrin käyrä

Pihalla olevaa puustoa:
Trikon edustalla: Mänty
Sahateränkadun puol. piha-alueella: Vaahteraa, koivua, mäntyjä, kuusi, isoja poppeleita
Alapihalla: Vaahteraa, poppelia, leppää

9. SISÄPIHALTA ALAPIHALLE

Tavoitteet:

- 1) Voimalan viereistä puustoa poistetaan siten, että Trikon pihalta avautuu SUORA VESIMAISEMA Näsijärvelle (kapea kaista portaiden päätteellä).
- 2) JYRKÄNTEEN TOTEUTUS vaatii korkeatasoista suunnittelua onnistuakseen.

Kuvat 59 (alh.) ja 60 (oik.): Trikon sisäpihan ylätasnateen vesimaiseman peittää Voimalan viereinen puusto. Kuvat 03- ja 10-2005.

Kuvat 58 ja 59: Ylä- ja alapihan välinen maastoero on peräti 10 metriä. Kuva 08-2005.

10. NÄSINNEULA - TONTIN MAISEMALLINEN MAAMERKKI

Kuvat 61 ja 62. Näsinneulalla on merkittävä maisemallinen tehtävä Triכון rannanpuoleisella piha-alueella. «Päädyn» puut kuuluvat Särkänniemeen. Triכון kulmauksen puut ovat kokonaismaisemalle merkittäviä tilan rajaajia. Kuvat 10-2005.

Kuva 63. Trikon rakennus, Näsinneula, Särkänniemen puusto, Trikon puusto Särkänkylmilla ja avara taivas luovat koskettavan perspektiivisen näkymän. Kuvakulmaa terästää korkea maastoero kohti Näsinneulaa. Kuva 08-2005.

Tavoitteet:

- 1) TRIKoon TONTIN SÄRKÄNNIEMEN KULMAUKSEN MAASTO PUINEEN säilytetään pihan vapaana tilana. Ei osoiteta rakentamista eikä muuta maaston tai puuston hävittämiseen tähtäävää toimintaa Särkänniemen nurkkaukselle.
- 2) Toivomus Särkänniemelle: Olevaa puustoa ei poisteta Trikon maisema-alueelta (tärkeä reunavyöhyke).
- 3) Särkänniemeä vasten oleva AITA uusitaan siten, että Särkänniemen varastomaisuus peittyy.

11. RANNANPUOLEISEN PIHAN MAASTO + NÄSINNEULA

Kuva 64. Trikon tontin maastotasot ovat hyvin vaihtelevia ja jyrkkiä. Akselinäkymä Voimalan pihalta Näsinneulalle on merkittävä. Trikon rannanpuoleisen «takapihan» ja Voimalan edustan pihan korkeusero on noin 6 metriä. Kuva 10-2005.

Kuva 65. Voimalan edustan maasto on jyrkkää.
Kuva 10-2005.

Tavoitteet:

- 1) Rannan puolelle uudisrakennukset sijoitetaan siten, ettei Näsinneulalle suuntautuvaa AKSELINÄKYMÄÄ peitetä. Näsinneulan akselinäkymä jatkuu Elianderinrannan uimarannalle saakka. Pihan puustoa voisi hieman raivata.
- 2) MAASTO- JA PIHATILOJEN suunnittelu uudisrakentamisen yhteydessä vaatii korkeatasoista DETALJITASON suunnittelua. Pihatilat olisi ratkaistava yhdessä muun suunnittelun kanssa - ei jälkikäteen.

Kuva 66. Trikon tontin maasto nousee kauniisti kohti Särkänniemen aluetta. Maaston korkeimmalla kohdilla kasvaa lisäksi isoa lehtipuustoa, jolla on suurta maisemallista merkitystä tontin maisemakuvalle. Puista kuvia jäljempänä. Kuva 10-2005.

Tavoitteet:

SÄRKÄNNIEMEN NURKKAUKSEN
RANNAN PUOLEINEN TONTINOSA
jätetään rakentamatta maisemallisista
systeistä.

Kuva 67. Trikon edustan maasto nousee rakennuksen Särkänniemen nurkilla 4-5 metriä. Kulku Särkänniemen «varastoalueelle» tapahtuu tämän nurkkauksen kautta. Kuva 10-2005.

12. TONTIN RANNAN PUOLEINEN PUUSTO

12.1. Tontin sisäinen näkymä

Kuva 68. Särkänniemen puoleisesta tontin kulmauksesta näkymä kohti Voimala-rakennusta ja Pispalaa, Kesäisin näkymä peitty tyystin - talvella saa viitteitä maisemaelementeistä. Kuva 08-2005.

Kuva 69. Tontin rannan puoleinen puusto on melko tiheää. Se peittää taakseen kauniin Voimala-rakennuksen. Suoraan edessä puiden takana on kaunis Pispalan maisema. Kuva 10-2005.

12.2. Merkittävä puustokulmaus

Kuva 70. Maastollisesti ja puustollisesti Särkänniemeen liittyvän tontin kulmaus on maisemallisesti merkittävää suoja-alueita. Kuva 10-2005.

Kuva 71. Särkänniemeen puoleisessa tontin kulmauksessa kasvaa suuria lehtipuita, mm. tervaleppää. Kuva 10-2005.

Tavoitteet:

TONTIN PUUSTOA (lukuunottamatta Särkän kulmausta) käsitellään siten, että Voimala-rakennus saatetaan näkyviin. Uudisrakentamisessa olisi suotavaa, että VOIMALA-RAKENNUKSEN PROFILI olisi aistittavissa. Suoraan edessä oleva PISPALA-NÄKYMÄ avataan.

12.3. Rannanpuoleinen maasto ja lehtometsä

Kuva 72. Trikoon tontin rannan puoleinen maasto jyrkkenee melko nopeasti kohti Näsijärven rantavyöhykettä ja Voimala-rakennusta. Kuva 10-2005.

Kuva 73. Aidassa on portti - veräjä, joka on johdattanut uimalaiturille. Taustalla rehevää tervaleppäkasvustoa. Kuva 08-2005.

Kuva 74. Tontilla on useita huomioon otettavia puuyksilöitä. Kuva 10-2005.

Kuva 75. Lähellä Voimalaa kasvaa luontaisesti levinnyttä jalavaa. Kasvusto on lehtomaista. Kuva 08-2005.

Tavoitteet:

Tontin Särkänniemen puoleinen kulma jätetään rakentamatta. Säilyttämisen kannalta merkittävä kasvillisuus olisi mitattava paikalleen ja taattava niille myös SÄILYMISEN MAHDOLLISUUS (suunnittelumetodi!).

12.4. Tontin kapea rantapuustovyöhyke

Kuva 76. Suomen Trikon rannanpuoleinen tontin puustollinen osa on suhteellisen kapea. Rantakaista on kaavallista puistoaluetta, jolla kulkee hyvin suosittu luonnonpolku. Kuva 03-2005.

Kuva 77. Särkänniemen kulmauksen maisemallisesti merkittävät puut nähtynä Trikon katolta. Kuva 03-2005.

Kuva 78. Särkänniemen kulmaukseen liittyvä rehevä puusto on arvokasta suojavyöhykettä. Kuva 04-2005.

Tavoitteet:

- 1) Rannanpuoleisen tontin käyttöä pitää tutkia yhdessä RANNAN MUUN KÄYTÖN kanssa yhdessä ranta-alueen vetovoimaisuuden vuoksi. Rannan julkinen luonne olisi syytä säilyttää. Ks. osio 3.
- 2) Tontin puolella pihatilaa voisi kehittää JALOSTETUMMIN vyöhykkeen reunamilla (kuva 77).
- 3) Särkänniemeen liittyvä puustollinen tontin osa säilytetään puustollisena (SUOJAVYÖHYKE: kuvat 77+78).

13. VOIMALA-RAKENNUS JA RANTAPUISTO

13.1. Esikatselmus Elianderinrannan kehittämiseksi

Kuva 79. Heti Voimala-rakennuksen aidan takaa alkaa kaavallinen puistoalue, Elianderinranta. Nykyisessä muodossaan se on villiintynyt ja hoitamaton ryteikkö. Visuaalisesti se liittyy Trikon tontin maisemaan ja toisaalta Voimala liittyy olennaisesti Elianderinrannan maisemakuvaan. Ks. raportin osio 3. Kuva 10-2005.

Tavoite:

Elianderinrannan käyttöä ja maisemaa on pohdittu erillisessä raportin osiossa 3.

14. TRIKoon SÄRKÄNNIEMEN PUOLEINEN TONTIN OSA

14.1. Rakennuksen suhde olevaan maastoon

Kuvat 80, 81, 82 ja 83. Toisaalta Trikon rakennus istuu kauniisti maastoonsa, mutta yksityiskohdissaan se uppoaa olevan maaston sisään. Ympäristöllisesti kasvillisuus on saanut vallan ja kokonaisuus vaikuttaa unohdetulta. Kuvat 10- ja 08-2005.

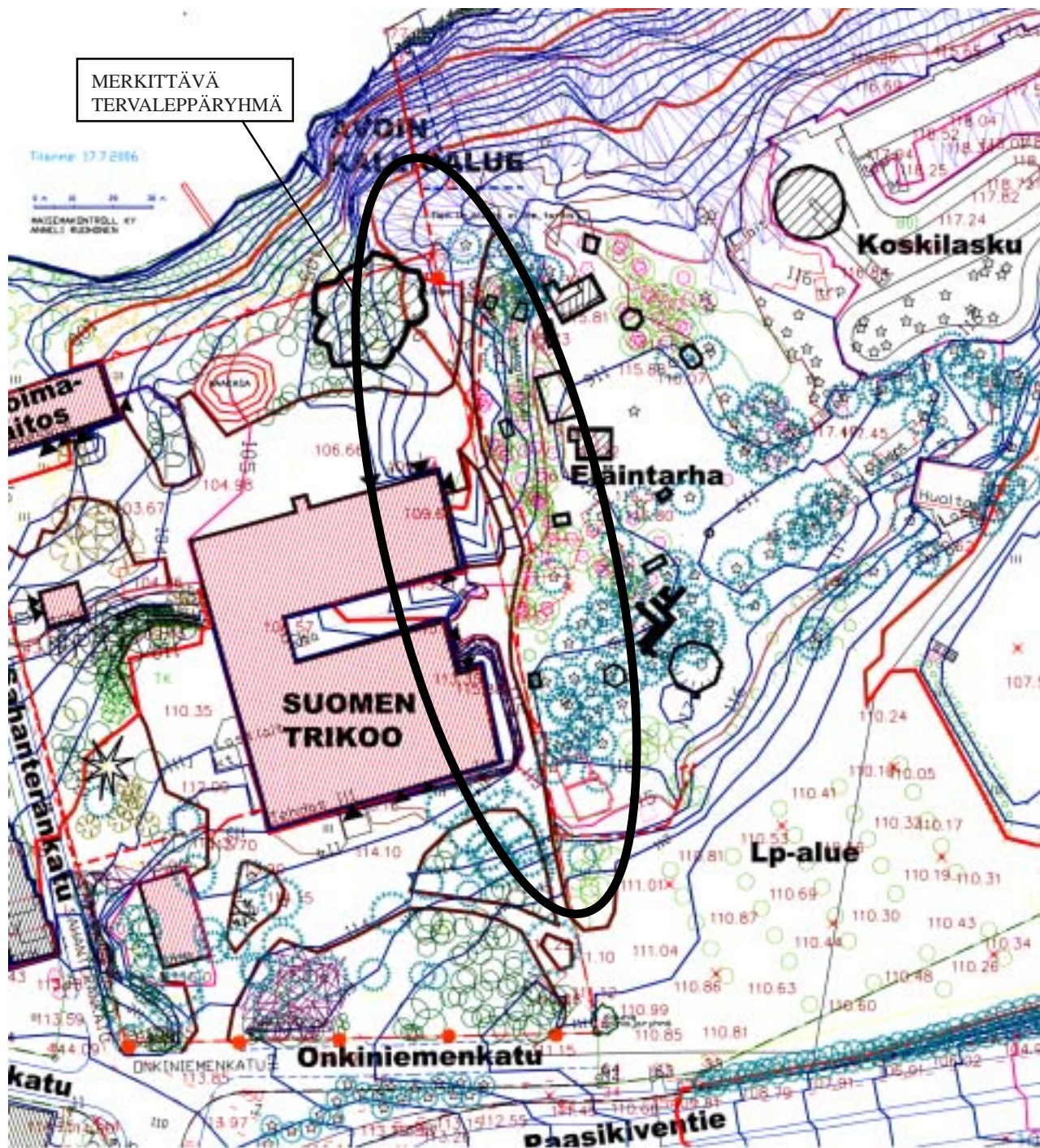

Tavoitteet:

- 1) RAKENNUKSEN JA SIIHEN LIITTYVÄN MAASTON suhteita tulisi pohtia uudella tavalla. Ks. seuraava luku tiestä.
- 2) OLEVALLA KASVILLISUDELLE ei ole merkitystä. Rakennukseen liittyvä vihermaailma olisi luotava uudelleen tontinkäytön suunnittelun yhteydessä ja sen kanssa yhtäaikaan.

Kartta 6. TRIKOOON JA SÄRKÄN VÄLINEN MAASTO

Suomen Trikoon ja Särkänniemen eläintarhan yhteisesti käyttämä tie kulkee molempien tonttien alueella - sisääntulo alueelle Trikoon kautta, kulku alas rannanpuoleiselle Trikoon pihalle Särkänniemen tontin kautta ja edelleen Trikoon kulmilta ylös Särkänniemen huoltoalueelle. Tien kulku myötäilee Särkänniemen maastoa. Tieltä on useita huoltoportteja Särkänniemeen.

Huom.

Tervaleppäkasvusto ja rannan lehtomainen kasvillisuus saavat ilmeisesti riittävästi raikasta, virtaavaa pohjavettä kalliopalkeamista.

Ote inventointipiirustuksesta: Maisemakontrolli KY Anneli Ruohonen. Tilanne 17.7.2006.

14.2. Trikoon ja Särkän välinen yhteistie

Kuvat 84 ja 85 (yllä). Oleva Trikoon ja Särkän välinen tie on maastollisesti turhan korkealla suhteessa rakennukseen. Kuvat 10-2005.

Kuvat 86, 86 ja 88 (alla). Tiessä on varaa pinnantason laskemiseen. Tien alla on kallio. Kuvat 04- ja 10-2005.

Tavoitteet:

TIEN TASOA madalletaan. Erikseen tutkittava Särkänniemeen johtavien HUOLTOYHTEYKSIEN mahdollisuuksia.

15. SÄRKÄNNIEMEN JA TRIKoon RAJAPINNAT

Kuva 89 (oik). Kulku
Särkänniemen huoltoalueelle
tapahtuu Trikoon tontin kulmilta.
Kuva 03-2005.

Kuvat 90 ja 91. Villi kasvillisuus on vallannut osittain aidan -
humalaa köynnöksenä ja terttuseljaa. Kaunista. Kuvat 08-2005.

Kuva 92. Särkänniemen eläintarhan huoltoyhteydet hoidetaan Trikoon alueen kautta. Kuva 08-2005.

Kuva 93 (oik). Näkymä Särkänniemen huoltotalueelta Trikoolle. Kuva 04-2005.

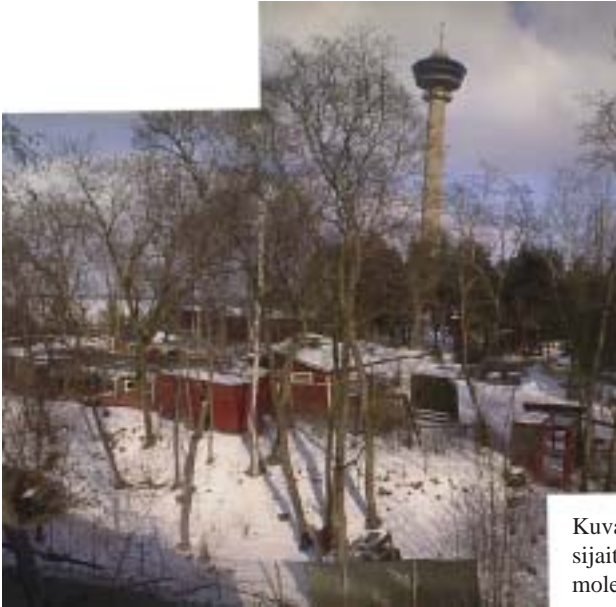

Kuvat 94 ja 95.
Särkänniemen aita ei anna riittävästä visuaalista suojaa uudessa tilanteessa. Kuvat 10-2005.

Tavoitteet:

SÄRKÄNNIEMEN AITA suunnitellaan uudella tavalla: sen on annettava visuaalista suojaa kaikkea roinaa ja krääsää vastaan. Alueen korkeuserot ovat myös huomattavat. Aidan malli voisi luonnehtia eläintarhan olemusta.

Kuvat 96.
Näkymä Särkänniemen eläintarhan yli Näsinneulalle Suomen
Triכון katoilta. 03-2005.

Kuva 97 (alla). Näkymä Särkänniemen eläintarhaan. Eläinsuojat
sijaitsevat melko lähellä Triכון tontin rajaa. Tie kulkee osaksi
molempien tonttien puolella. Kuva 03-2005.

Kuva 98. Pomppulinna sijoittuvat jatketulle maastotäytölle Triכון tontin kulmilla. Kuva 08-2005.

Seuraava raportin osio 3:

SUOMEN TRIKoon TONTTIIN
LIITTYVÄT KAAVAPUISTOJEN
RANTAVYÖHYKKEET

AnR.